

Boros Imre: Kereslet, kínálat, akarat

2016 szeptember 03. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A rendszerváltoztatás óta eltelt negyedszázad a munkától való elidegenedésr?l, életidegen oktatási elvek alkalmazásáról szólt.

Néhány hete terjedt el a hír, hogy sz?kében vagyunk a hazai munkaer?nek. Azóta ez folyik minden csatornán.

Bizonyos ágazatokban a hiány már valóban komoly akadálya nemcsak a teljesítmény fokozásának, de a napi m?ködtetésnek is.

Tény az is, hogy a 2008-as pénzügyi válság után két-három százalék körüli szintre beragadt gazdasági növekedésünk elégtelen a felzárkózáshoz. Ezzel még a környékbeli versenytársainkhoz sem tudunk felzárkózni, a Nyugathoz való közeledésünk pedig örökre illúzió marad. Erre is hivatkozva vállalkozói körökben nemrég megjelent az igénybejelentés külföldiek szükségszer? foglalkoztatására. Az id?zítés, sajnos, mell?zött minden józan politikai megfontolást, amit a gazdaságban dolgozó vezet?kt?l joggal elvárhatnánk.

A migránsválság közepette munkaer?importról beszélni olyan, mint akasztott ember házában a kötélr?l értekezni.

Ki gondolt volna itt els?sorban másokra, mint a migránsokra? A migránsokat mint „motivált munkaer?t” üdvözl? német példa igazolja, hogy ez zsákutca. A tavaly Németországba özönl? másfél millió migránsból a német nagy cégek (mellesleg a munkaer? kétharmadának foglalkoztatói) összesen ötvennégy f?nek adtak munkát. Ebb?l is ötvenet a német posta vett fel, nyilván állami parancsra.

Számításba jöhetnek még a környez? országok, azzal a megszorító megjegyzéssel, hogy a határon túli magyarság mozogni kész része már vagy eljött, vagy már tovább is állt Nyugatra. Egyébként Románia, Bulgária már szinte kiürült használható munkaer? szempontjából, a volt jugoszláv területeknek pedig már több évtizedes gyakorlatuk van a nyugati munkavállalásban.

Ami Szlovákiát, Szlovéniát, netán Lengyelországot és Csehországot illeti, ott jóval magasabbak a bérek, tehát velük szemben nincs vonzer?nk. Szóba jöhetne esetleg Ukrajna, de mivel az ország nem uniós tag, az onnan érkez?kre nem vonatkozik a munkaer? szabad áramlásának elve. Ha mennek is az ukránok, inkább Lengyelországot választják történelmi okok miatt is, hiszen Nyugat-Ukrajna évszázadokig Lengyelország része volt, szorosak a szokásrendi, vallási és részben a nyelvi kötelékek.

A vállalkozói hevület érthet?, vágynak egy, a hazainál is alacsonyabb bérért is dolgozni kész munkaer?tömegre, amely a hazai dinamikus bérfelzárkóztatási kényszert lassíthatná, de ehhez sikeres út nem vezet. Nincs mese, béreket kell emelni, más út nincs. Csak így lehet újabb munkaer?t találni, vagy esetleg a külföl- dön dolgozókat hazacsalogatni.

A gazdasági kormányzat kilátásba helyezte a bérjárulékok csökkentését, mondván, hogy ez majd alkalmat ad a vállalkozói szektornak a béremelésre. Els? menetben ez azonban nem más, mint bérköltségcsökkentés, azaz a profit növelése. Azt csak majd kés?bb látjuk meg, hogy lesz-e ebb?l, és ha igen, akkor mikor béremelés.

A járulékcsökkentések viszont nagyon fájnak a költségvetésnek, mégpedig érzékeny területeken: tovább csökkentik a nyugdíjkassza és az egészségbiztosítás amúgy is sz?kös mozgásterét. Kevésbé fájdalmas lenne, ha a kormány a saját alkalmazási körében lév?k béreit tovább emelné, amit már egyes szektorokban folyamatba is helyezett.

Alulról a bértáblát egy masszívabb minimálbér-emelés nyomhatná felfelé, amire a kormánynak szintén van jól behatárolható ráhatása. Bizonyos adók (szja, áfa) csökkentésével pedig a valóban fontos reálkeresetek szintjét lehetne emelni, gondosan összehangolva a szociális és gazdasági növekedési megfontolásokkal. A nagy munkaer?hiányról szóló jajveszékelésben azonban érdemes azt is áttekinteni, hogyan állunk valójában.

Nagyon jó hír, hogy immár több mint félmillióan jutottak munkához, akik adót és járulékokat fizetnek. A 4,2 millió foglalkoztatott egy része ugyan külföldön dolgozik, tehát a hazai gazdaság növekedése szempontjából rájuk nem számíthatunk, de nem is terhelik a hazai államkaszát egészségügyi, oktatási költségekkel, ugyanakkor hazautalásaik érezhet? tételei javuló nemzetközi pénzügyi helyzetünknek.

Szintén jól állunk a munkanélküliségi ügyekben. Kevesebb mint háromszázezer f? az, aki akar dolgozni, de nincs munkája, ami fele az egykori csúcsadatnak. A munkaképesek aktivitása viszont nagyon alacsony, alig több mint hatvan százalékuk dolgozik.

Messze vagyunk a kívánatos és Nyugaton elért hetvenöt százalék körüli értékt?l, legalább nyolcszázezer f?nyi a különbség. ?k jelentik az igazi tartalékot. Valamint a hatvanöt év felettiek közül az a réteg, amely még tudna is, akarna is a nyugdíj mellett dolgozni, de nincs lehet?sége. Egyéb, ábrándként kezelhet? megoldások helyett ezt a tömeget kell szemügyre vennünk, ha hosszú távú megoldást akarnunk.

A legfontosabb, hogy akár már rövid távon is a réteg további duzzadásának gátat emeljünk. Ez az oktatási, szakképzési rendszer feladata. Radikális lépésekre is szükség van, hogy a semmire sem jó szakok megsz?njenek, a diplomás munkanélküli-képzések megálljanak, az oktatási rendszer használható tudással rendelkez?ket bocsásson ki, ami nem egyenl? feltétlenül a diplomával, ami ugyan magas fokú öntudatot igen, de megélhetést nem mindig biztosít.

A legfontosabb azonnali lépésnek az látszik, hogy ennek a nyolcszázezres tömegnek a hadra fogható részét bevonjuk a gyakorlati képzésbe, ami a cégek szintjén oldható meg a cégek és a képzésre vállalkozók negatív és pozitív (elvonó és támogató) anyagi ösztönzése mellett.

Az ösztönzési rendszer kiterjedhet a közfoglalkoztatottak piaci munkahelyekre történ? visszatérésére is. Megoldásokat célszer? találni arra is, hogyan lehet a közfoglalkoztatottakat idényszer? mez?gazdasági munkákra alkalmazni, nyilvánvalóan a foglalkoztatók anyagi tehervállalása mellett.

A nyolcszázezres tartalék munkába állítása várhatóan minden korábbinál nagyobb kommunikációs vihart kavar majd a korábbi szemlélettel homlokegyenest szembemen? gyakorlat miatt. Lesz itt elegend? demagógia emberi jogokról, szabadságról, európai értékekr?l.

Ne feledkezzünk meg a „szabad” munkaer? regionális elhelyezkedésér?l sem. A mai bérszínvonal mellett ugyanis illúzió, hogy a munkaer? a munkahely után megy az országon belül. Ha megy, akkor inkább külföldre tart.

A probléma megoldhatatlannak látszik nagymérték?, alacsonyabb képzettséget igényl? foglalkoztatási lehet?ségek telepítése nélkül a magas munkanélküliség? területekre, f?ként a két leginkább elmaradott régióba (Észak-Alföld, Észak-Magyarország). Ne felejtsük el, hogy több évtizedes lemaradásban vagyunk, amit néhány év alatt kell majd jelent?sen enyhíteni. A kommunizmus évtizedei nem voltak alkalmasak piacorientált képzések meghonosítására, hiszen a piacoktól jórészt el voltunk zárva.

A rendszerváltoztatás óta eltelt negyedszázad viszont inkább a munkától való elidegenedésr?l szólt, életidegen elvek oktatási, képzési alkalmazásáról. Amikor az ipari tanuló tizenhat éves koráig nem vesz a kezébe szerszámot – utána már nem is kíván.

Amikor megsz?nt az él? kapcsolat a termel?üzemek és a képzési helyek között, hiszen a GDP-t jórészt már multik állítják el?, és ?k itt az olcsó betanított munkást keresik. Amikor hatalmas a térnyerése a fels?oktatásban a humán jelleg? képzéseknek – az m?szaki tudományokkal ellentétben. Ezeket a deformált viszonyokat kellene ismét egyenesbe hozni. Szörny? nehéz lesz, de nincs más út.

Boros Imre – www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló